

DİN VE İMANIN DOĞRU KAYNAKLARI

Hani *el-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn* âyeti diyoruz ya, *elif lâm mîm zâlike'l-kitâbü lâ reybe fîh* âyeti diyoruz ya, *Hüva'llâhü'llezî* âyeti diyoruz ya, “Birkaç âyet oku.” diyoruz ya, bunlara “âyet” denmezmiş.

Niye?

Âyet, “mucize” demekmiş.

Hoppala, eski köye yeni âdet! Eski ulemânın hepsi yanılmış! Bir kaç tane de âyet gösteriyor, delil gösteriyor; “İşte burada ‘mucize’ mânasına geliyor.” diye Kur’ân-ı Kerîm’den cümleler söylüyor.

İşte yarım bilgili, zırcahil insan. Kur’ân-ı Kerîm’in cümlelerine “âyet” adını veren Allah *celle celalühû*’nün kendisi. Kur’ân-ı Kerîm’in kendisi, kendi cümlelerine “âyet” adını veriyor; orada belli. Adamın bundan haberi yok. Ama onun kitabını okuyan, onun gösterdiği üç tane delile bakacak;

“Derya gibi adam; delil de göstermiş!” diyecek.

“Demek ki Őimdiye kadarki hocalar, müftüler, vaizler yanılmış.” diyecek.

Halbuki adam  tane âyet biliyor ama dokuz tanesinden hiç haberi yok. “Kur’ân-ı Kerîm’in cümleleri âyet değildir.” tezi için kitabında yirmi sayfa yazı yazmış.

Halt etmiş!

Sıfıra sıfır, elde var sıfır; ölmüŐ gitmiş, Şimdi âhirette hesabını versin.

a. İlme Sımsıkı Sarılmalıyız

Onun için ilme sımsıkı sarılacağız, sarılacaksınız. Çok cahiliz, ğreneceğiz. Hatamızı anlayacağız, diyeceğiz ki;

“Yâ Rabbi! Ben senin çok kusurlu bir kulunum, çok kabahatim var. Zaten kabahatim çok olduğundan buraya geldim. Başka çarem kalmadığı için kaçtım; bir hapislane kakınının gelip de teslim olduğu gibi geldim yâ Rabbi, sana teslim oldum. Çok çok suçluyum yâ Rabbi! Çok kusurum, çok hatam, çok gnahım var yâ Rabbi! Şimdi ben sana geldim, boynumu bktm; dilersen ldr dilersen hayatta bırak, istersen affet, ne yaparsan

yap. Boynumu bktm, sana yalvarıyorum. Ben kendi hlimden memnun değilim yâ Rabbi! Beni bu halden kurtar yâ Rabbi! Ben bu halde gidersem mahvolacağım yâ Rabbi! Hissediyorum; bu yolculuğun, bu gidişin felaket olduğunu hissediyorum. Beni affet yâ Rabbi!”

Şu hac yolculuğumuz, hayatımızda bir büyük değişmenin tarihi olacak, değişeceğiz biz.

“Hacdan nceki Mehmet Efendi, hacdan sonraki Mehmet Efendi. Milattan nceki filanca olay, milattan sonraki olay” gibi.

Değişeceğiz. Haccı yapıp gittikten sonra biz artık başka bir insan olacağız.

Eski Mehmet Efendi?

Allah rahmet eylesin. O gitti, şimdi yeni bir Mehmet efendi var.

Kim bu yeni Mehmet Efendi?

Bu yeni Mehmet Efendi, Allah’ın emirleri karşısında tir tir titriyor. Bu yeni Mehmet Efendi, Allah’ın sözlerini öğrenmek istiyor. Bu yeni Mehmet Efendi, Allah’ın yasaklarını bilip ondan kaçınmak istiyor. Bu yeni Mehmet

Efendi, Arapça öğrenmek istiyor. Bu yeni Mehmet Efendi, Allah'ın dinini, ahkâmını bellemek istiyor, Allah'ın yasaklarından kaçınmak istiyor, Allah'ın emirlerini tutmak istiyor. Ömrünü Allah yolunda geçirmek istiyor, Allah'ın huzuruna sevdiği, razı olduğu bir kul olarak varmak istiyor. Tüyleri diken diken oluyor, gözlerinden yaşlar boşanıyor.

Değişti bizim Mehmet Efendi.

Neden?

Hacca gitti, Hacerü'l-esved'e istilam etti, Allahu Teâlâ hazretlerine ahdetti, söz verdi; "İyi kul olacağım." dedi.

b. Dini Nereden Öğreneceğimize Dikkat Etmeliyiz

Dini nereden alacağına dikkat edecek. Sahtekârlıkların, aldatmacaların en büyüğü inanç sahasında yapılıyor. Kâfirler, filozoflar, dinsizler; "Dinin aslı esası yoktur." diye insanların bir kısmını koparıyorlar.

"Boş ver yahu! Din bir afyondur. Din; 'Din adamları halkları sömürsün.' diye ortaya çıkmış bir sosyal dolaptır, düzendir!"

Komünistler böyle diyor; “İnanma!”

İnanma ama şu kâinatın şu güzel nizamını kim yaptı? Şu çiçeğe şu rengi kim verdi? Bu kokuyu kim verdi? Bu ayı, bu güneşi, bu geceyi, bu gündüzü, bu mevsimleri, bu meyveleri kim yarattı? Bu kâinatın saatlerle ölçülen, ince hesaba dayalı nizamını kim kurdu? Kim yürütüyor?

Cevap yok! Tıss...

Komünist dinsizdir, inkâr eder.

“Ga gı, gı ga...”

c. İnançsızlığın Götürdüğü Nokta

O kadar, tamam. Dinsizdir; o kadar söyleyebilir. *Lâ* der *İlâ*'dan başka bir şey diyemez, çünkü dinsizdir. O kadar. Başka bir şey diyemez.

“Yok” diyebilir, “yok” demek var ama “Allah’tan başka ilah yok.” diyeceksin. Onu diyemez. Onlar inanç konusunda bir kısmını aldatıyor; gençler aldanıyor.

Sen aldanmazsın çünkü anan baban seni müslüman olarak yetiştirmiş; senin kalbine iman tohumunu yerleştirmişler, büyümüş. Sen

müslümanların Bir de gençlere git, bak bakalım!

Kızın birisi, Avustralya da hocanın karşısına çıkmış. Hoca değil de bizim cemaatten birisi; sakallı.

“Komünistlerin arasına gittim, oturdum. ‘Ne soracaksanız bana sorun bakalım.’ dedim. Komünist kızın birisi çıktı, dedi ki; ‘Bir erkek birkaç hanım alabiliyor da bir kadın niye birkaç tane koca almasın?’”

Bak inançsızlık ne noktalara götürüyor. Sen mü’minsin; dışarıdaki yangından haberin yok. Oğlunun gezdiği yerlerde, kızının gittiği yerlerde ne fırtınalar estiğinden, ne mikrop- lar dolaştığından, nasıl mikroplu ortamlarda yaşadıklarından haberin yok. Senin yakınlarının kalplerinde utandıkları için sana söylemedikleri ne fikirleri var. Kandırıyorlar. Harıl harıl, harıl harıl çalışıyorlar.

Bir kısmı böyle aldatılıyor. Bir kısmı da müslüman görünüp raydan çıkararak aldatıyor. Canım

“Müslümanlık, kalp temizliği demek.”

Kabul mü?

Kabul.

Sen de kabul ediyorsun, ben de kabul ediyorum. Peygamber Efendimiz'in hadislerine de uygun. Müslümanlık, kalp temizliği demektir.

“Hadi şimdi sen benim kalbime bak!”

Ne olacak?

Namaz yok, niyaz yok, tesettür yok, gusül yok, abdest yok, haram helal bilgisi yok! Kalbine bakacakmışım! Kalbi temizmiş, cennete girecekmiş!

Öyle şey olur mu?

Olmaz!

Bir kısmı böyle pasif felsefelerle, yalan yanlış, felsefelerle aldatılıyor:

d. Hak Yolun Yolcusunun Düşmanı Çoktur

Hacı efendi güzel, sakallı; kızı mini etekli, açık saçık, boyalı. Hocazâde, bilmem ne torunu insan; evine gittiğiniz zaman şaşırıyor-

sunuz; “Hiç tahmin etmiyorum.” diyorsun, çok başka türlü şeyleri çıkıyor.

Onun için herkes bir türlü aldatılıyor. Hak yolun yolcusunun düşmanı çok. Bu yolun çelmeleri, tuzakları, şeytanın oyunları çok fazla muhterem kardeşlerim!

Onun için dini kimden öğreneceğinize bakın. Yanlış bir yola saplanırsınız, hayatınız boşa gider.

Yol nedir?

Yol, Kur’ân-ı Kerîm’in yoludur. Kur’an yoludur.

Sonra Peygamber Efendimiz’in yoludur. Yol, Peygamber Efendimiz’in yoludur. Onun hayatını okursun, onun hadisini okursun, o Kur’ân-ı Kerîm’i okursun; ondan sonra gerçekleri anlarsın.

Ama Kur’ân-ı Kerîm’i ve Peygamber Efendimiz’in hadîs-i şerîflerini uygulamayan, onlara ters durumda olan insan varsa hiç tereddüt etmeden onun karşısına çık! Bunları öğren de ki; “Dur, senin bu yaptığın yanlış. Sen hoca olarak karşıma dikildin, burada ko-

nuşma yaptın ama şu şu sözlerin yanlışı. Din-
dar gibi görünüyorsun; güya bize ‘kardeşim’
diyorsun, *eyyühe’l-ihvetü fi’llâh*, ‘Ey Allah
yolunda benim kardeşim!’ diye hitap ediyor-
sun ama sen âyete uymuyorsun, sen hadise
uymuyorsun; sen dinin yarısını anlatıyorsun,
öbür yarısını saklıyorsun!”

“Niye namaz kılmıyorsun?” demişler.

“Kur’ân-ı Kerîm *Lâ takrabü’s-salâte* di-
yor da ondan.” demiş.

Lâ takrabü’s-salâte ne demek?

“Namaza yaklaşmayın.” demek.

“‘Namaza yaklaşmayın.’ diyor; ben on-
dan yaklaşmıyorum namaza!”

Tamam. Kur’ân-ı Kerîm’de bu cümle var
mı?

Var.

Var mı?

Var. Hakikaten var.

Lâ takrabü’s-salâte cümlesi Kur’ân-ı
Kerîm’de var. “Namaza yaklaşmayın.” diyor.
Ama arkası da var:

لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى

*Lâ takrabü's-salâte ve entüm sükârâ.*¹

“Sarhoşken namaza yaklaşmayın!”

Ne söylediğinizi bilmezseniz Allah’a “hak” diyecek yerde, yanlış söz söylersiniz. Âyeti ters okursunuz, imandan çıkarırsınız, küfre girersiniz, rekâtı şaşırırsınız.

Sarhoşun namazı olur mu?

Lâ takrabü's-salâte ve entüm sükârâ.

“Namaza yaklaşmayın.” diyor.

Cümlenin yarısını tutup da yarısını söylemek ilim değildir. Yarısını söyleyip öteki yarısını dilinin altında saklamak ilim değildir. Üç tane âyeti delil gösterip o konudaki öteki âyetleri söylememek ilim değildir, sahtekârlıktır, yol kesiciliktir, haydutluktur. Hem de böyle insanlar âhîret harâmîsidir.

Âhîret harâmîsidir, çünkü insanın âhîret varlığını mahvederler, cennete girmesine mâni olurlar, sapıttırırlar.

---

¹ 4/Nisâ, 43.

Onun için dini kimden alacağınıza dikkat edin.

Takvâ ehli insandan alın, Allah'tan korkan insandan alın. Allah'ın kitabını bilen, dinde fakih olan insandan alın. Peygamber Efendimiz'in sünnetini bilen, sünnet-i seniyye yolunda yürüyen insandan alın.

Bizim yaşlı bir hoca tanıdığımız var; “Mısır’a gittim.” diyor. Kendisi alim, yaşlı, hem de erbâb-ı tarîk, ehl-i zikir, hem de dört mezhebi okumuş, Arapçası var, biliyor; “Bir de Mısır’ı göreyim.” diye, “Hacdan sonra ben oraya gideceğim.” demişti, gitmiş.

Sonra bana hatıralarını anlatıyor:

“Hocam, ben Mısır’da adamların mantığını hiç anlamadım. Bir meseleyi soruyorum; ‘Şu hususta ne dersiniz?’ ‘Şöyledir.’ diyorlar, bir laf söylüyorlar. ‘Peki deliliniz ne, hangi âyete dayanıyorsunuz, hangi hadise dayanıyorsunuz, kaynak ne?’ diyorsun, kaynak yok, kafalarından atıyorlar.” diyor.

Din, kafadan atmakla bulunmaz; çünkü herkesin kafası bir başka türlüdür, herkesin

aklı bir başka türüdür, zevki bir başka türüdür.

Din Kur'an'dan alınır, hadîs-i şerîften alınır, sağlam kaynaktan alınır. Öyle yalan yanlış; “Benim kanaatime göre şu şöyledir, bunu yapsan ziyan etmez!” demekle olmaz.

e. Takva Ehli Alimleri Bulmalıyız

Bu bakımdan ilmi öğreneceksiniz, değişeceksiniz, Arapçayı öğreneceksiniz, takvâ ehli âlimleri soracaksınız. Dünyanın öbür ucunda olsa oraya gitmeniz revadır.

Malezya'da takvâ ehli bir alim varmış; kalkıp oraya gideceksin. Güney Afrika'da takvâ ehli bir alim varmış; kalkıp oraya gideceksin. Yakınında varmış; o zaman elhamdü lillah. “Uzağa gitmeye lüzum yok, yakınımda varmış.” diye takvâ ehli alimin yanına gideceksin.

“Bir alim yok hocam! Benim beldemde bir alim yok!”

O zaman iki üç tüccar arkadaş bir araya geleceksiniz;

“Bu beldeye Arapça bilen bir hoca çağıralım, kaloriferli bir ev turalım, işini ihtiyacını giderelim, bu bize dini öğretsin.” diyeceksiniz.

Allah’ın dinini, Allah’ın kitabını öğreneceksiniz.

“Hocam, bize besmeleyi öğret, Fâtiha’dan başla, şu kitabı okut.” diyeceksiniz.

Ben kendim okuyamıyorum, anlayamıyorum. Türkçesini bile bazen insan anlayamıyor. Kullanılan cümlelerden bazen ters mânalar çıkıyor, yanlış mânalar çıkıyor.

Medine’de güzel bir kitap var, hac kitabı *Hac ve Esrarı* diye İzmirli bir hâkim dostumuz yazmış. Erbâb-ı tarîk, çok kıymetli bir kimse, tanıyorum, biliyorum. Ehlullah, belki evliyâullahtan, mübarek bir insan, Allah hayırlı uzun ömür versin.

Hac ve Esrarı diye güzel bir kitap yazmış; orada bir hadîs-i şerîfi terceme ediyor. Bir kadın haccederken neler yapması lazım, onu anlatacak, kadınların hallerini anlatacak.

Orada diyor ki; “Allah’ın cariyesi birisi şöyle yaparsa, böyle yaparsa...”

“Allah’ın cariyesi” sözü geçiyor, böyle tercüme etmiş. Allah’ın cariyesi! Bu kitabın sahibi de hemen onun altını çizmiş;

“Hâşâ sümme hâşâ, böyle şey mi olur, Allah’ın cariyesi mi olur? Ne büyük günah!” diye de yanına bir yazı yazmış.

Doğru, doğru! Hemen karalamış orayı; “Öyle şey mi olur?” diye yazmış. Doğru ama güldüm ben. Arapça’da bir tabir vardır; *Abdullah* derler.

Sizler ve bizler hepimiz neyiz?

Abdullah’ız, Allah’ın kuluyuz. *Abd* erkekler için kullanılır, Abdullah’ız biz. Eğer erkek değilse kadınsa *Abdullah* denmez çünkü *Abd* kelimesi erkek için kullanılan bir kelimedir. Ona da *Emetullah* denir; “Allah’ın kadın kulu” demek. Senin anlayacağın *Emet* kelimesi biraz da “cariye” mânasına geliyor.

Kul kelimesi, “esir” mânasına geliyor ya hani, “Falanca filancaya kul olmuş.”

“Kapı kulu askerleri, padişahın kapı kulları, hani savaşta alınmış yetiştirilmiş, onun malı, köle” demek, *kölemen* demek. Hem “köle” mânasına gelir, hem de “kul” mânasına gelir; Allah’ın kulu mânasına.

Emet kelimesi de hem “cariye” mânasına gelir, hem de “kadın kul” mânasına gelir. Mesela kabre konulmuş kadına telkin verileceği zaman, *yâ emetallah*, denir, “Ey Allah’ın kadın kulu!”

“Yâ Abdullah!” denmiyor, “yâ emetallah, ey Allah’ın kadın kulu!” deniyor. “Cariye” diye terceme edince sanki hâşâ sümme hâşâ Allah bir kadın almış da, cariye edinmiş gibi bir ters mâna çıkmaması lazım. Tabi onu terceme eden kullanmayacaktı. İtiraz eden kardeşimiz haklı.

İşte dini nereden alacağınıza, sağlam kaynaktan almaya çok dikkat edeceksiniz muhterem kardeşlerim!

Âlim insanları getirteceksiniz. Kur’ân-ı Kerîm’i öğreneceksiniz. Kendi kendinize, çocuklarınıza, ananıza, hanımlarınıza; hepimizin ihtiyacı var. Sen cennete giderken zebani-

ler çocuğunu gözünün önünde yakalasalar, sürükleye sürükleye, bağırta bağırta, çırpındıra çırpındıra cehenneme atsalar, cayır cayır yansa, cehennemin dibine giderken “baba, baba” diye bağırsa, “kurtar beni” dese, ateşlerin içine bir evladın atılmışsa böyle bir hâle yürek dayanır m??

f. İyi Evlat Yetiştirmek

Dayanmaz. O zaman buradan o evladını kurtarmaya başla. Buradan evladını yetiştir.

“Hocam kazık kadar oldu, yalı kazığı kadar oldu, ben şimdi söz dinletemiyorum, söz dinlemiyor, sigara içiyor, eve geç geliyor, bilmem ne...”

Sen fırsatı kaçırdın, küçükken yetiştirmedin, şimdi hakikaten dinlemez, biraz daha zorlasan bu sefer eve gelmez. Ağaç yaşken eğilir, küçükten öğretecektin. Yine de ümit kesilmez, yine de seveceksin, gideceksin yalvaracaksın; “Evladım, yolun yanlış, dön!” diyeceksin, yavaş yavaş kurtarmaya çalışacaksın. Cehenneme doğru gidiyor, kurtarmaya çalışacaksın. Eğer bir insanı, velev kendi oğlun da olsa, karın da olsa, yakının da olsa, eğer bir insanı yanlış yoldan doğru yola çekersen kur-

tarmaya vesile olursan, kurtulmasına vesile olursan, dünyalar senin, cihanlar senin...

Onun için muhterem kardeşlerim, sözü kese-yim. Milyonlar verip zahmetler çekip hacca geldin mi?

Geldin. Allah'ın rızasını kazanmak için. Ama bu milyonları bundan sonra da Allah rızası yolunda harcamaya devam edeceksin.

“Haccı yaptın, cenneti kazandın; bitti bu iş” demek yok. Bundan sonra bu zihniyeti kazandı, bundan sonra devam edeceksin. Çocuğunu kurtaracaksın, karını kurtaracaksın, akrabaları kurtaracaksın, kasabanı kurtaracaksın, köyünü kurtaracaksın, beldenin kurtaracaksın, dünyayı kurtaracaksın.

Türkistan'a hoca göndereceğiz, Kafkasya ya hoca göndereceğiz.

Bir arkadaş Kafkasya'ya gitmiş; “Türk olduğumuzu sakladık, yiyecekler bizi; sevinçlerinden bağırırlarına basıyorlar.” diyor.

“Taksi şoförüne Türk olduğumuzu söyledi mi ‘Türk’ diye adam para almıyor.” diyor.

“Bir yerde resmî işimiz oldu, gittik, kadın memur masada oturuyor. Türk olduğumuzu söyleyince başladı hüngür hüngür ağlamaya,

çok heyecanlandı, kalktı boynuma sarıldı.”
diyor.

Tevbe estağfirullah!

İslâm’da var mı? Kadın, yabancı bir erkeğin
boynuna sarılır mı?

Ama bilmiyor, seviyor, bağına basmış, sarıl-
mış öpmüş. “Elinden kurtulamadım.” diyor.

Cahil! Dünyanın her yerine faydamız olacak.
Kâfirler bizi yoldan çıkarmak için milyarlar
harcıyor, misyoner tutuyor, kitap basıyor,
postayla gönderiyor, senin çocuğunu kandırı-
yor.

Tahsille kandırıyor, kolejlerde kandırıyor,
başka yerde kandırıyor, raydan çıkarıyor.
İnsanları Allah’ın yolundan çıkarmak için mil-
yarlar harcıyor.

Allah buna niye müsaade ediyor?

İmtihan! “Sen de çalış.” diye karşına hasım
çıkarmış.

“Ey mü’min kullarım, ey benim dostlarım, ey
Allah yolunun erleri! Kâfirler şeytan yolunda
bu kadar zahmet çekiyor, bu kadar masraf
ediyor, bu kadar fedakârlıkta bulunuyor. Ey
benim dostlarım! Siz neredesiniz? Neredesiniz
siz? Allah’ın dinine kim yardım edecek? Ame-

rikan yardımını mı gelecek? Almanya markını mı gönderecek? Yoksa İsrail den mi gelecek paralar? Ne bekliyorsunuz? Allah'ın dinine Kim yardım edecek?"

Siz, biz...

Biz yardım edeceğiz, Allah yardım edecek. Allah yolunun gözü yaşlı âşık-ı sâdıkları yardım edecek. Allah bizi yolundan ayırmasın. Dinine ve Ümmet-i Muhammed'e faydalı ömür sürmeyi, bundan sonraki ömrümüzün rızasına uygun bir ömür olmasını cümlemize nasip eylesin. Cennetiyle, cemaliyle cümlemizi müşerref eylesin.

Fâtiha-i şerîfe mea'l-Besmele

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
6 Zilhicce 1411 / 19.06.1991

[Bütün HAC VE UMRE SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

